

SEKRETARIÁTU ÚV KSČ

(zač. novembra 1947)

1. a) Konferencia a uznesenia 9 komunistických strán pôsobili celkove veľmi dobrým dojmom. V kruhoch stranických a Strane blízko stojacich zosilnilo sa sebavedomie menovite tiež preto, lebo medzi 9 komunistickými stranami otvorene vo vedúcej funkcii vystupuje VKP(b). Medzi odporcami negatívny postoj k akcii nemá jednotné odôvodnenie. Zneužívala sa spoločná účasť KSS a KSČ v tom zmysle, ako by tento postup bol predzvesťou likvidovania KSS a národnej politiky slovenských komunistov. Kampaň v tomto smere bola vhodne vyvrátená v straníckej tlači (dr. Friš v Pravde).

b) Z účasti MKP na konferencii ako aj na základe spoločného ohlasu 9 kom. strán, medzi ktorými figuruje aj MKP, kombinujú sa odporcami intenzívne rozširované povesti, že KSS i KSČ vzdajú sa dnešnej politiky voči Maďarom a skôr-neskôr prijmú, resp. budú presadzovať menšinový štatút. Takéto povesti, i keď nie sú rozširované v tlači, šíria sa od úst k ústam a je zaujímavé, že zrovna v tých klerikálnych kruhoch, ktoré pod vplyvom politiky maďarského kléru sa chovali zdržanlivo k slovakiizácii južného Slovenska, šíria sa najintenzívnejšie.

2. Kampaň o zdanení milionárov bola prijatá veľmi sympaticky bez ohľadu na stranícku príslušnosť až — pravda — na tie kruhy, ktoré sa cítia byť milionárskou dávkou osobne postihnuté. Ako príklad uvádzam: V modrokamenskom okrese vyslovili sa predstavitelia miestnych organizácií DS na návrh ústr. sekretariátu proti zdaneniu milionárov. Keď prišli prvé pomoci roľníkom na úhradu škôd spôsobených neúrodou a rozchýrilo sa, že táto pomoc pochádza z milionárskej dávky, doberali si naši príslušníci predstavitelov DS, že by sa nemali uchádzať

o pomoc, keďže boli proti jej pôvodu. Celá akcia zahнала DS do defenzívy najmä na tých miestach, kde sa angažovala proti miliónárskej dávke.

3. Názory štátnych zamestnancov boli rozličné, najmä pokiaľ ide o reagovanie na uznesenie vlády o jednorazovej sociálnej výpomoci a vianočnom prídavku. Boli takí, čo sa nechali strhnúť vyhlídkami na 30%-né zvýšenie plátov, iní však rozumne uvážili, že takýto postup nevedol by k ničomu dobrému. Avšak o uspokojení štátnych zamestnancov týmito jednorazovými sociálnymi výpomocami nemožno hovoriť. Najmä preto nie, lebo nie je poriadok v zásobovaní a v distribúcii. Za úradné ceny ťažko čo možno dostať a štátnozamestnanecké príjmy pre čierny trh nestačia. Bez uprednostňovania štátnych zamestnancov — a pracujúcich vrstiev vôbec — pri zásobovaní všetkými viazanými článkami pri dnešných platových pomeroch štátnych zamestnancov nie je mysliteľná spokojnosť medzi nimi.

4. Príčinu nedostatočného plnenia kontingentov možno hľadať v

- a) neúrode (strach z hladu),
- b) nedostatočnej kontrole,
- c) nedôvere k distribučnému systému na strane obyvateľstva nesamozásobiteľského,
- d) nedôvere v hodnotu peňazí, povzbudzovanej propagandou čiernehoobchodníkov,
- e) rozvíjajúcej sa výmene produktov za tovary, forma čierneho obchodu.

Najúčinnejšie opatrenie proti tomuto by bolo zaistiť plynulé zásobovanie pracujúceho ľudu priemyselnými i hospodárskymi výrobkami. Ako prostriedok k tomuto by bolo aj exemplárne potrestanie čelných šmelinárov (aj hrdelným trestom).

5. Širšie vrstvy reagujú na ťažkosti v zásobovaní zvýšenou úzkosťou o budúcnosť, čo sa prejavuje preplácaním článkov dennej potreby a tým nepriamym podporovaním čierneho obchodu (uvedené v predošlých otázkach). Hlavnou príčinou je neúroda, zlyhanie distribučného systému, nerovnomerné zásobovanie jednotlivých tried obyvateľstva. Najširšie vrstvy sú toho názoru, že tieto nedostatky možno naj-

účinnější odstránit najdrastickejšími opatreniami proti šmelinárstvu, úplatkárstvu a distribučným priestupkom, často sa volá i po treste smrti.

6. Na slovenskom vidieku táto problematika skoro neexistuje, pretože bývalí príslušníci strany soc. dem. sú — až na ojedinelé prípady — organizovaní v KSS. V niektorých krajoch organizácia soc. dem. strany vôbec nie je, resp. nevidieť jej vplyv vo verejnom živote. Vo vedení soc. dem. prevláda pravicové krídlo. V posledných mesiacoch táto strana sa teší sympatiám Čechov na Slovensku a niektorých pokrokových príslušníkov DS, zväčša intelektuálov.

7. Tento problém na Slovensku prakticky neexistuje, keďže nie je nár. soc. strana. Na spôsob písania nár. soc. tlače však reagujú ľudia nepriaznivo, vidiac v ňom obnovovanie chýb minulosti. Nár. soc. tlač na Slovensku má vplyv iba cestou reakčnej tlače slovenskej.

8. O skúsenostiach so získavacími akciami lepšie môžu podať správu výkonné orgány Strany. Získavacia akcia má najlepší úspech medzi mládežou, ženami a roľníctvom. Bude treba zintenzívniť prácu medzi roľníctvom a najmä medzi ženami a mládežou, keďže toto sú budúce kádre Strany.

9. Zvýšiť aktivitu členov základných organizácií možno najlepšie rozdelením na menšie celky, zainteresovať každého člena pridelením určitých čiastkových úloh, ktorých uskutočnenie treba kontrolovať. Žiadať od každého referáty o vykonaní úlohy, aby mal každý jednotlivec dojem svojej dôležitosti v Strane.

List je odpoveďou na otázky org. odd. sekretariátu ÚV KSČ z 21. X. 1947. Dostali ich zrejme všetci významnejší členovia KSČ a KSS v súvislosti so zasadáním ÚV KSČ 12. a 13. XI. Stručné odpovede mali adresáti poslať najneskôr do 2. XI. Otázky zneli:

1. Jak byla přijata konference a usnesení 9 komunistických stran v řadách členstva naší strany, u činitelů druhých politických stran a ve veřejnosti? 2. Jak zapůsobila kampaň o milionářské dani? 3. Nálada mezi státními zaměstnanci. Jak reagovali na usnesení vlády o jednorázovém přídavku a vánoční výpomoci a na li-

Najlepšou formou politickej výchovy by bolo školenie v menších celkoch na spôsob seminára a pridelenie problémov z určitej špecifickej záujmovej oblasti pre jednotlivcov a položil dôraz na to, aby každý člen mal konštantné základné vedomosti z marxizmu-leninizmu, aby vedel reagovať na každý dobyt patričným spôsobom.

10. a) Likvidovanie menovej reformy
- b) Kontrola veľkoobchodníkov
- c) Odhlasovanie školského zákona v parlamente.

L. Novomeský

citační návrhy nár. socialistů? 4. Proč jsou na vesnici nedostatečně plněny kontingenty a jaká opatření by byla nutná? 5. Jak reagují širší vrstvy na těžkosti v zásobovací situaci? Kde vidí hlavní příčiny a co navrhuji na odstranění nedostatků v distribuci a pro boj proti šmelinářům? 6. Jak zapůsobila dohoda komunistů se soc. demokraty? Jak se dohoda prakticky uskutečňuje, jaké výsledky u vás přinesla? Jaká je u vás situace v soc. dem. straně, jaký je poměr sil mezi levým a pravým křídlem? 7. Jak reaguje lid a hlavně nár. soc. příslušníci na reakční psaní nár. soc. tisku (v otázce miliónářské daně, v otázce Německa atd.). Jaká je vnitřní situace u nár. socialistů, jakou aktivitu projevují, jsou tam známky nespokojenosti s politikou vedení, opoziční vystoupení, přestupy k nám atd.? 8. Zkušenosti ze získvací akce. S jakými argumenty se setkáváte; které vrstvy se dají snadněji získat (dělníci, rolníci, inteligence, ženy, mládež)? Jaké zvláštní zkušenosti jste získali při provádění získvacích nedělí, jaké formy byste doporučovali pro další provádění akce? 9. Jak by bylo možné zvýšit aktivitu členů v základních organizacích? Jaké formy politické výchovy pro členy byste navrhovali? 10. Které problémy podle Vášho názoru by mělo ÚV projednat a vysvětlit?

Zachovali sa dve verzie konceptu odpovedí (možno predpokladať, že pri ich formulovaní výdatne pomáhali osobní tajomníci povereníka), v podstate zhodné. Väčšie odlišnosti sú predovšetkým v prvej odpovedi. Napr. v a): „U občianskych politických strán mohutným dojmom pôsobil hlavne nástup všetkých socialistických síl Európy, takže občianske strany videli v celej akcii obraz

mohutnejúcej sily socializmu. Reakčné politické strany pokúsili sa zneužiť i túto okolnosť (spoločná účasť KSS a KSC) v tom zmysle, akoby tu išlo o splynutie týchto strán, teda podporovanie centralistických snáh.“ V b): „Vyskytli sa tiež hlasy, že ide o obnovenie Komin-terny, vzdanie sa nacionálnej politiky a obnovenie in-ternacionalistických tendencií.“

Predstavitelia komunistických strán Bulharska, ČSR, Francúzska, Juhoslávie, Maďarska, Poľska, Rumunska, Talianska a ZSSR sa zišli na porade vo Varšave v sep-tembri 1947. Založili tu Informbyro, konzultatívny orgán komunistických strán. Prijali tu deklaráciu, ktorá upo-zorňovala na vznik dvoch svetových sústav po druhej vojne — socialistickej a kapitalistickej, na čele so ZSSR a USA. Orgánom Informbyra sa stal časopis Za trvalý mier, za ľudovú demokraciu! Informbyro skončilo čin-nosť r. 1956.